

AARHUS UNIVERSITET

Det Samfundsvidenskabelige Fakultet	Sommereksamen juni 2007
Jura	
Uddannelsesdel: Kandidatuddannelsen	
Fag: 4031: Regnskabslære og virksomhedsøkonomi	
Antal sider i opgavesættet: 15 (inkl. denne forside)	
Eksamensdag: Onsdag Dato: 30. Måned: Maj År: 2007 Kl. 9.00-13.00	
Eksamenslokale: Skøjtehallen, Gøteborg Allé 9, 8200 Århus N	
Tilladte hjælpemidler: ALLE - herunder batteridrevet pc som opslagsværk. Formelsamling og kontoplan er vedlagt eksamensopgaven.	
Materiale der udleveres til eksaminanden: Dette opgavesæt, kvadreret A4-papir	

Opgavetekst: Se følgende sider

Opgave 1 (20%)

I handelsvirksomheden "Form og Filur", Odense foreligger der følgende bilag til bogføring pr. den 25. Maj 20x7.

Bilag	Moms pct.	25%
1. Afregning fra Inkassoadvokaten vedrørende debitor Jakob Johansen: "Oprindeligt tilgodehavende kr. 48.750: Modtaget til endelig afgørelse mod saldokvittering: Salær + moms Deres tilgodehavende hos os" Afslut debitors konto, idet moms af tabet udgør kr. 6.150, og der er hensat kr. 10.000 til forventet tab på varedebitorer.	8.000 2.000	18.000 10.000 8.000
2. Kreditnota fra leverandør Hans Hansen, Svinninge: Returemballage + moms		2.500 625 3.125
3. Fragt af returemballage til Svinninge + moms Kontant betaling		1.750 438 2.188
4. Rentenota til vores kunde Hans Petersen, Fåborg: Rente for forlænget kredit i 3 mdr. vedr. faktura 1211		4.125
5. Faktura til Jørgen Hansen, Århus for Trimmingssæt + moms Betaling pr. 8 dage - 2% eller 30 dage netto		9.800 2.450 12.250
6. Bankoverførsel (kassekredit) til vores leverandør Lars Poulsen, Odense + opnået kontantrabat I alt		14.075 425 14.500
7. Faktura fra ZAP Kontorforsyning, Odense: Kontormøbler iflg. aftale + levering og opstilling - brugte møbler i bytte + moms Betaling pr. 30 dage netto		98.000 7.500 105.500 21.000 84.500 21.125 105.625
8. Internt bilag: Opgørelse ved salg af kontormøbler, jf. bilag 7: Salgssum Oprindelig anskaffelsessum - akk. afskrivninger pr. salgsdag Afskrevet for lidt	68.000 42.000	21.000 26.000 5.000

9	Faktura fra Innovation A/S:	
	Markedsføringsmaterialer til kampagne i august	45.000
	+ moms	<u>11.250</u>
	Pr. 20 dage	<u>56.250</u>
10	Udstedelse af friaktier (fondsaktier) på baggrund af opskrivning på ejendommen, Vestergade 11	<u>800.000</u>
11	Terminskvittering fra Realkredit Danmark:	
	Terminsrenter	36.000
	Afdrag på lån i ejendom	<u>4.000</u>
	Ydelsen er betalt via virksomhedens kassekredit	<u>40.000</u>

Opgave 2 (55%)

Introduktion

Virksomheden Danish Brownies Aps er en bagerifabrik, der blev stiftet af Martin Dam for 5 år siden. Martin Dam er uddannet bager og var indtil stiftelsen af Danish Brownies Aps ansat på et mindre bageri lidt uden for Give, som gik konkurs. Martin Dam mente, at der måtte være et marked for vafler og cookies tilpasset de store supermarkedskæders egne mærker. Han overtog derfor bygningerne og en del af maskinerne fra konkursboet efter bageriet til fordelagtige priser.

Vaflerne produceres kun på basis af konkrete kundeordrer, og cookies tilpasses efter kundernes (supermarkedernes) individuelle ønsker. En satsning på produktudvikling af nye varianter og mærker tror Martin Dam på, og han har igangsat dette. Foreløbig samarbejder han med Dansk Fødevarercenter om produktudviklingen, men forventer snart at etablere egen produktudviklingsafdeling, hvis virksomheden udvikler sig.

Markedsføring anvendes stort set ikke.

Der er ansat 7 medarbejdere udover Martin Dam. I produktionen, der er meget automatiseret, arbejder 2 bagere og 2 fødevarer teknikere. Martin Dam og 3 ansatte tager sig af indkøb, planlægning, kundekontakt og administration.

Danish Brownies har ry for at være en god arbejdsplads med gode løn- og arbejdsforhold.

Martin Dam har møde med virksomhedens pengeinstitut, Den jyske Sparekasse, i næste uge og har bedt dig hjælpe virksomheden med henblik på en kreditvurdering.

Regnskaberne for Danish Brownies Aps for de sidste 3 regnskabsår omarbejdet til analysebrug fremgår af bilag 1 og rentabilitetsnøgletal af bilag 2.

2.1. Analyser og kommenter detaljeret udviklingen i Danish Brownies ApS's rentabilitet ved kommentering af relevante nøgletal for de sidste tre år. Supplerende nøgletal beregnes efter behov.

- 2.2. Analyser og kommenter detaljeret udviklingen i Danish Brownies ApS's indtjeningsevne over de sidste 3 år.

- 2.3. Udarbejd en kommenteret pengestrømsopgørelse (model 3 i lærebog) for 20x6.

- 2.4. Redegør for hvilke andre forhold der bør inddrages i forbindelse med vurderingen af virksomheden.

Opgave 3 (25%)

I virksomheden *Sol og Vind A/S* foreligger der uddrag af en resultatopgørelse for 20x8 og en balance for året 20x7:

Resultatopgørelse for 20x8 (uddrag)

Årets resultat før skat	1.577.000
- Skat af årets resultat	<u>441.600</u>
Årets resultat	<u>1.135.400</u>

Balance pr. 31.12 20x7 (uddrag)

Egenkapital:		
Aktiekapital		2.000.000
Reserver:		
Vedtægtsmæssige henlæggelser	3.450.000	
Andre reserver	<u>1.458.000</u>	5.908.000
Overført overskud		<u>780.000</u>
Egenkapital i alt		<u>8.688.000</u>

3.1. Udarbejd forslag til overskudsfordeling for 20x8, idet der tages hensyn til følgende:

- Der henlægges 20% af årets resultat til Vedtægtsmæssige henlæggelser.
- Der deklarerer op til 30% til udbytte.
- Af et eventuelt restoverskud med tillæg af overført overskud henlægges i fold af 50.000 kr. til Andre reserver.
- Restoverskud overføres til næste år.

3.2. Vis egenkapitalen pr. 31.12. 20x8 med tilhørende noter.

3.3. Hvem skal underskrive selskabets årsregnskab?

I *Sol og Vind A/S* er der overvejelser om at sælge virksomheden til en interesseret investorgruppe. Aktierne er udstedt i stykstørrelser på 20 kr. Man er noget i vildrede over, hvad prisen på aktierne skal være og har derfor bedt dig om følgende:

- 3.4. Beregn resultat pr. aktie og indre værdi pr. aktie med udgangspunkt i 20x8 overskuddet.
- 3.5. Kommenter resultatet og uddyb hvad man kan bruge et Price/Earning (P/E) tal til i forbindelse med det eventuelle salg. Opstil selv forudsætninger.

Resultatopgørelse (alle beløb i 1.000 kr.)

	Noter	Indeksberegninger					
		20x4	20x5	20x6	20x4	20x5	20x6
Omsætning		9.972	12.135	14.067	100	122	141
Råvareforbrug		-4.988	-5.491	-6.057	100	110	121
Produktionslønninger		-2.134	-2.379	-2.415	100	111	113
Dækningsbidrag	1	2.850	4.265	5.595	100	150	196
Salgs- og distributions- omkostninger		-490	-580	-700	100	118	143
Produktudviklingsomkostninger		0	-125	-457	100		
Administrationsomkostninger		-911	-1.002	-1.112	100	110	122
Øvrige omkostninger		-962	-1.094	-1.285	100	114	134
Indtjeningsbidrag		487	1.464	2.041	100	301	419
Afskrivninger	2	-345	-401	-394	100	116	114
Resultat af primær drift		142	1.063	1.647	100	749	1.160
Finansielle udgifter		-111	-138	-143	100	124	129
Resultat før skat		31	925	1.504	100	2.984	4.852
Skat		-10	-315	-588	100	3.150	5.880
Resultat efter skat		21	610	916	100	2.905	4.362

Noter:

1. Dækningsbidragsanalyse:

Omsætning

Vafler	7.973	8.031	7.082	100	101	89
Cookies	1.999	4.104	6.985	100	205	349
	9.972	12.135	14.067	100	122	141

Råvareforbrug

Vafler	-3.989	-3.767	-3.193	100	94	80
Cookies	-1.000	-1.724	-2.864	100	172	287
	-4.988	-5.491	-6.057	100	110	121

Produktionslønninger

Vafler	-1.634	-1.435	-1.158	100	88	71
Cookies	-500	-944	-1.257	100	189	252
	-2.134	-2.379	-2.415	100	111	113

Dækningsbidrag

Vafler	2.350	2.829	2.731	100	120	116
Cookies	500	1.436	2.864	100	287	573
	<u>2.850</u>	<u>4.265</u>	<u>5.595</u>	100	150	196

2. Afskrivninger

Driftsmidler	-255	-311	-279			
Bygninger	-90	-90	-115			
I alt	<u>-345</u>	<u>-401</u>	<u>-394</u>			

Danish Brownies ApS**Balance (alle beløb i 1.000 kr.)**

	20x4	20x5	20x6
AKTIVER			
Anlægsaktiver			
Driftsmidler	2.744	2.829	3.412
Bygninger	1.800	1.710	2.005
Anlægsaktiver i alt	4.544	4.539	5.417
Omsætningsaktiver			
Råvarelager	1.630	2.480	2.863
Færdigvarelager	409	525	778
Varedebitorer	808	1.554	1.845
Likvider	174	186	201
Omsætningsaktiver i alt	3.021	4.745	5.687
Aktiver i alt	7.565	9.284	11.104
PASSIVER			
Egenkapital			
Anpartskapital	250	250	250
Overført overskud	168	278	694
Opskrivningshenlæggelse	0	0	500
Egenkapital	418	528	1.444
Hensættelser	0	127	114
Langfristede gældsforpligtelser			
Prioritetsgæld	2.821	2.752	2.689
Banklån	800	700	600
Langfristede forpligtelser i alt	3.621	3.452	3.289
Kortfristede gældsforpligtelser			
Kortfristet del af langfristede forpligtelser	220	227	235
Kassekredit (max. 3 mio. kr.)	1.817	2.434	2.697
Varekreditorer	694	852	937
Offentlig gæld	795	1.164	1.888
Foreslået udbytte	0	500	500
Kortfristede forpligtelser i alt	3.526	5.177	6.257
Gældsforpligtelser i alt	7.147	8.629	9.546
Gældsforpligtelser og hensættelser i alt	7.147	8.756	9.660
Passiver i alt	7.565	9.284	11.104

Bilag 2
(1 side)

	20x4	20x5	20x6
Danish Brownies ApS			
Nøgletalsanalyse 20x4-20x6			
Analyse af rentabilitet:			
AG	1,88%	11,45%	14,83%
OG	1,42%	8,76%	11,71%
AOH	1,32	1,31	1,27
EKF før skat	7,42%	175,19%	104,16%
EKF efter skat	5,02%	115,53%	63,43%
Gældsrente (finansielle omk/gæld)	1,55%	1,58%	1,48%
Rentemarginal	0,32%	9,87%	13,35%
Gearing	17,10	16,58	6,69

NØGLETAL

Afkastningsgrad	=	$\frac{\text{Årets resultat af primærdrift} \times 100}{\text{Aktiver}}$
Aktivernes omsætningshastighed	=	$\frac{\text{Omsætning}}{\text{Aktiver}}$
Bruttoavanceprocent	=	$\frac{\text{Bruttofortjeneste} \times 100}{\text{Omsætning}}$
Dækningsgrad	=	$\frac{\text{Dækningsbidrag} \times 100}{\text{Omsætning}}$
Egenkapitalens forrentning før skat	=	$\frac{\text{Årets resultat før skat} \times 100}{\text{Egenkapital}}$
Egenkapitalens forrentning efter skat	=	$\frac{\text{Årets resultat efter skat} \times 100}{\text{Egenkapital}}$
Fremmedkapitalens Forrentning	=	$\frac{\text{Renteomkostninger} \times 100}{\text{Gæld}}$
Nulpunktsomsætning	=	$\frac{\text{Kapacitetsomkostninger incl. afskrivninger} \times 100}{\text{Dækningsgrad}}$
Indeks	=	$\frac{\text{Årets tal} \times 100}{\text{Basisårets tal}}$
Kapacitetsgrad	=	$\frac{\text{Dækningsbidrag}}{\text{Kapacitetsomkostninger incl. afskrivninger}}$
Sikkerhedsmargin	=	$\frac{(\text{Omsætning} - \text{nulpunktsomsætning}) \times 100}{\text{Omsætning}}$
Overskudsgrad	=	$\frac{\text{Årets resultat af primærdrift} \times 100}{\text{Omsætning}}$
Anlægsaktivers omsætningshastighed	=	$\frac{\text{Omsætning}}{\text{Samlede anlægsaktiver}}$

- fortsættes -

Varedebitorernes omsætningshastighed	=	$\frac{\text{Kreditsalg incl. moms}}{\text{Varedebitorer}}$
Varekreditorens omsætningshastighed	=	$\frac{\text{Kreditkøb incl. moms}}{\text{Varekreditorens}}$
Varelagerets omsætningshastighed	=	$\frac{\text{Vareforbrug}}{\text{Varelager}}$
Soliditetsgrad 1	=	$\frac{\text{Egenkapital} \times 100}{\text{Samlede kapital}}$
Soliditetsgrad 2	=	$\frac{\text{Egenkapital} \times 100}{\text{Mere risikobehæftede aktiver}}$
Likviditetsgrad 1	=	$\frac{\text{Omsætningsaktiver excl. var elager} \times 100}{\text{Kortfristet gæld}}$
Likviditetsgrad 2	=	$\frac{\text{Omsætningsaktiver} \times 100}{\text{Kortfristet gæld}}$
Resultat pr. aktie (EPS)	=	$\frac{\text{Årets resultat}}{\text{Antal stk. aktier}}$
P/E værdien	=	$\frac{\text{Børskurs}}{\text{Åretsresultat pr. aktie}}$
Kurs/indre værdi	=	$\frac{\text{Børskurs}}{\text{Indre værdi}}$
Indre værdi pr. stk. aktie	=	$\frac{\text{Egenkapital}}{\text{Antal aktier}}$
Udbytte pr. aktie	=	$\frac{\text{Udbytteprocent} \times \text{Aktiens pålydende værdi}}{100}$
Gearing	=	$\frac{\text{Gæld}}{\text{Egenkapital}}$
Rentemarginal	=	Afkastningsgrad – fremmedkapitalens forrentning

KONTOPLAN FOR RESULTATOPGØRELSE

Artsopdelt (ifølge Opstillingsbekendtgørelsens skema C)

- 1 NETTOOMSÆTNING
 - 1100 Varesalg, indland
 - 1200 Varesalg, udland
 - 1300 Indtægter af serviceydelse mv
 - 1500 Ændring i færdigvarelagre og varer u fremst
 - 1600 Arbejde udført for egen regning, opført u aktiver
- 2 VAREFORBRUG
 - 2100 Vareforbrug (handelsvirksomheder)
 - 2200 Udgifter til råvarer og hjælpematerialer
- 3 ANDRE EKSTERNE OMKOSTNINGER
 - 3100 Salgsfremmende omkostninger
 - 3200 Lokaleomkostninger
 - 3300 Tab på tilgodehavender
 - 3400 Kassedifferencer
 - 3500 Bilers driftsomkostninger
 - 3600 Salgsfragt
 - 3900 Øvrige omkostninger
- 4 PERSONALEOMKOSTNINGER
 - 4100 Lønafregning
 - 4200 ATP-bidrag
 - 4300 AM-bidrag
 - 4400 Pensionsbidrag
- 5 AFSKRIVNINGER
 - 5100 Afskrivning på udviklingsomkostninger
 - 5200 Afskrivning på goodwill
 - 5300 Afskrivning på grunde og bygninger
 - 5400 Afskrivning på tekniske anlæg
 - 5500 Afskrivning på biler
 - 5600 Afskrivning på inventar
- 6 ANDRE DRIFTSPOSTER
 - 6100 Andre driftsindtægter
 - 6200 Andre driftsomkostninger
- 7 FINANSIELLE INDTÆGTER
 - 7100 Renteindtægter
 - 7200 Kontantrabat fra leverandører
 - 7300 Indtægter af kapitalandele i datterselskaber
 - 7400 Indtægter af anlægsværdipapirer
 - 7500 Indtægter af omsætningsværdipapirer
 - 7600 Valutakursgevinster
- 8 FINANSIELLE OMKOSTNINGER
 - 8110 Renteomkostninger
 - 8120 Prioritetsrenter
 - 8200 Kontantrabat til kunder
 - 8300 Nedskrivning af kapitalandele i datterselskaber
 - 8400 Nedskrivning af anlægsværdipapirer
 - 8500 Nedskrivning af omsætningsværdipapirer
 - 8600 Valutakurstab
- 9 SKATTER OG EKSTRAORDINÆRE POSTER
 - 9100 Skat af ordinært resultat
 - 9200 Ekstraordinære indtægter
 - 9300 Ekstraordinære omkostninger
 - 9400 Skat af ekstraordinært resultat

Funktionsopdelt (ifølge Opstillingsbekendtgørelsens skema D)

- 1 NETTOOMSÆTNING
 - 1100 Varesalg, indland
 - 1200 Varesalg, udland
 - 1300 Indtægter af serviceydelse mv
- 2 PRODUKTIONSOMKOSTNINGER
 - 2100 Variable produktionsomkostninger
 - 2310 Lokaleomkostninger
 - 2320 Gager
 - 2330 Reparation og vedligeholdelse
 - 2390 Øvrige omkostninger
 - 2410 Afskrivning på udviklingsomkostninger
 - 2420 Afskrivning på grunde og bygninger
 - 2430 Afskrivning på tekniske anlæg
- 3 DISTRIBUTIONSOMKOSTNINGER
 - 3110 Salgsprovision
 - 3120 Salgsfragt
 - 3130 Andre variable salgsmkostninger
 - 3200 Salgsfremmende omkostninger
 - 3310 Lokaleomkostninger
 - 3320 Gager
 - 3330 Bilers driftsomkostninger
 - 3390 Øvrige omkostninger
 - 3420 Afskrivning på grunde og bygninger
 - 3440 Afskrivning på biler
- 4 ADMINISTRATIONSOMKOSTNINGER
 - 4310 Lokaleomkostninger
 - 4320 Gager
 - 4330 Kassedifferencer
 - 4340 Tab på tilgodehavender
 - 4390 Øvrige omkostninger
 - 4410 Afskrivning på goodwill
 - 4420 Afskrivning på grunde og bygninger
 - 4450 Afskrivning på inventar
- 5 LØNAFREGNING/LØNFORDELING
 - 5100 Lønafregning
 - 5200 ATP-bidrag
 - 5300 AM-bidrag
 - 5400 Pensionsbidrag
 - 5900 Lønfordeling
- 6 ANDRE DRIFTSPOSTER
 - 6100 Andre driftsindtægter
 - 6200 Andre driftsomkostninger
- 7 FINANSIELLE INDTÆGTER
 - 7100 Renteindtægter
 - 7200 Kontantrabat fra leverandører
 - 7300 Indtægter af kapitalandele i datterselskaber
 - 7400 Indtægter af anlægsværdipapirer
 - 7500 Indtægter af omsætningsværdipapirer
 - 7600 Valutakursgevinster
- 8 FINANSIELLE OMKOSTNINGER
 - 8110 Renteomkostninger
 - 8120 Prioritetsrenter
 - 8200 Kontantrabat til kunder
 - 8300 Nedskrivning af kapitalandele i datterselskaber
 - 8400 Nedskrivning af anlægsværdipapirer
 - 8500 Nedskrivning af omsætningsværdipapirer
 - 8600 Valutakurstab
- 9 SKATTER OG EKSTRAORDINÆRE POSTER
 - 9100 Skat af ordinært resultat
 - 9200 Ekstraordinære indtægter
 - 9300 Ekstraordinære omkostninger
 - 9400 Skat af ekstraordinært resultat

KONTOPLAN FOR BALANCE

Opstillingsbekendtgørelsens skema A

AKTIVER

11 ANLÆGSAKTIVER

- 111 Immaterielle anlægsaktiver
 - 11110 Udviklingsomkostninger
 - 11111 Akkum afskrivninger på udviklingsomkostninger
 - 11120 Goodwill
 - 11121 Akkum afskrivninger på goodwill
- 112 Materielle anlægsaktiver
 - 11210 Grunde og bygninger
 - 11211 Akkum afskrivninger på grunde og bygninger
 - 11220 Tekniske anlæg
 - 11221 Akkum afskrivninger på tekniske anlæg
 - 11230 Biler
 - 11231 Akkum afskrivninger på biler
 - 11240 Inventar
 - 11241 Akkum afskrivninger på inventar
- 113 Finansielle anlægsaktiver
 - 11310 Kapitalandele i datterselskaber
 - 11320 Tilgodehavender hos datterselskaber
 - 11330 Andre anlægsværdipapirer
 - 11340 Egne aktier eller anparter

12 OMSÆTNINGSAKTIVER

- 121 Varebeholdninger
 - 12110 Varelager (handelsvirksomheder)
 - 12121 Råvarer og hjælpematerialer (prod.virks)
 - 12122 Varer under fremstilling (prod.virksomheder)
 - 12123 Færdigvarer (prod.virksomheder)
 - 12124 Igangværende arbejder for fremmed regning (prodv)
 - 12130 Forudbetalinger for varer
- 122 Tilgodehavender
 - 12210 Varedebitorer
 - 12211 Forventet tab på varedebitorer
 - 12220 Tilgodehavender hos datterselskaber
 - 12230 Andre tilgodehavender
 - 12240 Periodeafgrænsningsposter
- 123 Værdipapirer
 - 12310 Omsætningsværdipapirer
 - 12320 Egne aktier eller anparter
- 124 Likvide beholdninger
 - 12410 Kasse
 - 12420 Bank
 - 12430 Giro

21000 Resultatopgørelse
22000 Balance

PASSIVER

13 EGENKAPITAL

- 131 Selskabskapital
 - 13110 Aktiekapital/Anpartskapital/Kapitalkonto
 - 13120 Privatforbrug
- 132 Overkurs ved emission
 - 13210 Overkurs ved emission
- 133 Opskrivningshenlæggelser
 - 13310 Opskrivningshenlæggelser, grunde og bygninger
 - 13320 Opskrivningshenlæggelser, anlægsværdipapirer
 - 13330 Opskrivningshenlæggelser, omsætningsværdipapirer
- 134 Reserver
 - 13410 Datterselskabsreserve*
 - 13420 Reserve for egne aktier eller anparter
 - 13440 Vedtægtsmæssige henlæggelser
 - 13450 Kursreguleringsreserve for valutalån
 - 13460 Andre henlæggelser
- 135 Overført overskud eller tab
 - 13510 Overført fra tidligere år
 - 13520 Overført af årets resultat

14 HENSÆTTELSER

- 14100 Hensættelser til udskudt skat
- 14200 Andre hensættelser

15 GÆLD (lang- og kortfristet)

- 15110 Lån i ejendommen
- 15120 Valutalån
- 15130 Andre langfristede lån
- 15210 Kassekredit
- 15250 Modtagne forudbetalinger fra kunder
- 15310 Varekreditorer
- 15320 Omkostningskreditorer
- 15330 Gæld til tilknyttede virksomheder
- 15340 Gæld til associerede virksomheder
- 15400 Selskabsskat
- 15510 Skyldigt ATP-bidrag
- 15520 Skyldigt AM-bidrag
- 15530 Skyldigt A-skat
- 15610 Købsmoms
- 15615 Energiafgift
- 15620 Salgsmoms
- 15625 EU-moms
- 15630 Momsafregning
- 15640 Skyldig told og importmoms
- 15710 Skyldig arbejds løn
- 15720 Skyldig ferieløn
- 15730 Andre kreditorer
- 15810 Periodeafgrænsningsposter
- 15910 Udbytte for regnskabsåret
- 15920 Ikke hævet udbytte for tidligere regnskabsår